

ON CHURCHILLS TALE 20/1-1940.

John Sand:

Hva pressen skrev.

102188

4/1-92 Nordlys, Tromsø, gjengir 23.1.40 en AP-melding

"Churchills tale vekker oppsikt og sterk forbitrelse i Tyskland og Italia.

Churchills tale har vakt oppsikt over hele verden. Enkelte aviser legger den ut som et varsel om en nyorientering i Vestmaktenes politikk med sikte på at de nå skulle tvinge de nøytrale land med i krigen på sin side. Churchill mener at de små nøytrale stater skal bringe krigen til en hurtig avgjørelse."

Politikken, København, skriver bl.a. i sin leder "Churchills tale" den 22.1.40

En stor del af Talen var helliget Omsorgen for de smaa nevtrale Staters Velfærd og var formet som en Invititasjon til krig paa Englands side. Hvorledes man vil reagere i Tyskland, kan der næppe være Tvivl om. Fra tysk Side har man - med Udgangspunkt i visse Betragtninger i nogle engelske og franske Blade og Tidskrifter - i nogen Tid gjort gældende, at Hovedformaalet for engelsk Politik i Øjeblikket var at tilvejebringe nye Krigsskueplasser, utvide Krigen."

Avisene i Sveits synes å ha reagert med sinne på Churchills tale. Nouvelle Gazette skrev bl.a.

"Hvis det var Churchills hensikt å galvanisere opp de nøytrale så svarer vi at det er helt unødvendig. De nøytrale har alltid sett trusler i møte uten frykt. Det angår ikke Sveits hva andre nøytrale gjør med å oppfylle sin forpliktelser i henhold til Folkeforbuhdets pakt."

Belgiske og hollandske aviser bragte skarpe kommentarer til Churchills tale. Allgemenen Handelsblad skrev

"Den britiske minister synes å sveve i villfarelse når det gjelder krigens opprinnelse. Det var de allierte som erklærte Tyskland krig for å frelse de små stater i Europa, og de nøytrale har siden gjentatte ganger søkt å redde Eoropa fra en større krigskatastrofe. Desto mere merkelig er det nå når en autoritativ britisk talsmann står opp og sier at det er de nøytrales plikt å redde de allierte."

Van Zeelands avis L'Indepedence Belge påminte leserne (22.1.40) om en episode fra 1914, da den belgiske arme trakk seg kjempende tilbake til Antwerpen.

"En ilmelding kom fra Churchill, som sa "Hold Antwerpen for en hver pris, en stor britisk undsetningsstyrke er underveis." Lykkeligvis hadde man heller den gang særlig tiltro til Churchill. Antwerpen ble gitt opp, og hadde vi ikke gjort det, ville hele vår arme, vår konge og vår regjering være tatt til fange i denne rottefelle. For den britiske undsetningsstyrke eksisterte bare i Churchills fantasi.

Avisen Telegraaf trekker en ugyggelig paralell mellom de krigførende. På den ene side, sier bladet, har vi tyskerne som torpederer de

små nasjoners skip, men som lar de store nøytrale lands skip være i fred. På den annen side har vi Churchill som lydig bukker for de store nøytrale, men samtidig krever at de små nøytrale skal gå inn i krigen på de alliertes side. Vi vet ikke hva som er det minst moralske."

Vingtieme Siecle (Belgisk) skriver i sin leder mandag 22.1

"Winston Churchill er en farlig taler. Hver gang han griper ordet yter han dr. Goebbels en hjelp som innbringer den tyske propaganda resultater, som ellers ikke kunne kjøpes for millioner."

En annen lederskribent i Indepence Belge skriver

"Vi er vant til at Churchill slår porselen i stykker."

Under overskriften Mr. Churchills angrep" skrev Stockholms-Tidningen i sin leder tirsdag 23.1.40

"Pressen i Paris og London har kalt Churchills tale en advarsel. Vi vil snarere kalle den et angrep. for hva annet er det, når Churchill taler om de nøytrale staters plikt i henhold til Folkeforbunds-avtalen til å stå sammen med de franske og britiske imperier mot "angrep" Riktignok inngikk angrepet i et omskrivende spørsmål om, hva ville skje, hvis de neutrale ikke gjorde dette. Churchill mente at hvis de neutrale ikke gjorde sin omtalte plikt ville stormen bre seg ut mot syd og mot nord."

R. B. Melder fra Belgrad at talen har vakt den største forbauselse i Jugoslavia.

"Churchills tale har også vakt ytterste forbauselse i politiske kretser i Jugoslavia, da den er en direkte innblanding i de neutrales politikk. I neutrale diplomatiske kretser i Belgrad bemerker man, at Churchill åpent tar til orde for en utvidelse av krigen til hele Europa."